

Mpr nr. A050046 - - Dato : 19000322

Forfatter: Pontoppidan

Emnegruppe: Årsberetninger

Tekst: Årsberetning. Herved fremsendes tjenestiligt min beretning om anstalten i 1899. Til sundhedskollegiet fra Pontoppidan

SE NEDENFOR

050-046

Aarsberetning

1899

69
1900

391f.

Fra **Bogholderen** ved
Sindssygeanstalten i Aarhus,
den *13 September 1900.*

For Patienten *Proprietær Niels Chr. Aril^o*
 Behandling og Forplejning vil der den *1 Oktobeer* førstk.
 være forfalden Forudbetaling for Tidrummet til *31 Decembler 1900*
 inkl. med *184* Kr. 4 Ø.,
 og til ekstraordinære Udgifter *for rent Tid, Skat, privat opsyn* *212* - *74* -
 samt Portoudlæg *24* -
 ialt **396** Kr. 98 Ø.,

hvilket Beløb bedes inden Forfaldstiden **indsendt portofrit til Anstaltens Kasserer,**
Forvalter Hagen Jacobsen, tilligemed nærværende Regning.

Svenske og norske Seddelpenge samt andre udenlandske Penge modtages ikke.

C. v. Grønwald

Til *Hr. Sagfører P. Pape*
København

For Modtagelsen af ovenstaaende Kr. Ø. kvitteres.

Sindssygeanstalten ved Aarhus, den

Noteret

til Aarberetning for 1899 sendt ²⁷/₁₀ 1900

- Stiftspsykiater
Distriktslægen
Statlægen
Overl. ved Kon. Hosp.
 de - Ambulancer } i Aarhus
- Bergmedisiner
Højbjergmedisiner
Asthmaambulant i Skanderborg
Læredøjet Thorup i Aarhus
Juristraad Linn, Trydendalvej 17. Kbhvn V.
Fængselslæge, Dr. med. Gill, Vesterbrogade 114. Kbhvn. V.
Redaktør Harald Jensen i Aarhus
Medicinaldirektøren i Christiania
den Høllenske Ambulant, Brejning pr Børkop
Aandssyggeanstalten, Eberødgaard pr Birkedal
 , G. Bakkehus, Kbhvn V.

Dr. Wogerkark, Royal Asylum, Perth, Scotland.

D. ²⁷/₁₁ sendt til Casa de Orates
(Hôpital d'aliénés)
Santiago
Chile

69
1900.

Sindssyge-Anstalten ved Aarhus,

den 16 April 1890

~~Et Raadkommission i Aarhus har jeg
dort borte været Revisor til 31 Decbr
1889 af de Anstalten tilhørende
deres vedt. dateret 1889 paa ganske
veiransind i de enkelte Høstaler
med 56 Kr 030, hvilket beløb
jeg har lagt til Landvegt, Anstalten
Kasse. Dees tillader jeg mig
herved at underlede Ligeaktens
Udenretning~~

~~af Aarhus
Hauptmann~~

~~Med
Ehroret~~

Med venlig hilsen for Lægeingens
ved Aarhus

Fra Overlyst den 22. Marts 1900.

Herved fremsender kjendeligt
min Beretning om Auktions i 1899.

Til

Landhedskollegiet.

69

1900.

Sindssygeanstalten ved Aarhus. i 1899.

(af Overlæge, Professor Dr. med. Konrad Pontoppidan).

Ved Begyndelsen af 1899 var Patientstanden i Sinds-

Sygeanstalten	- - - -	257 Mo., 269 Kv., ialt	526.
I Aars dets indkom	- - - -	55 - , 72 - , -	127.
I Aars dets behandlede	- - - -	312 Mo., 341 Kv., ialt	653
I Aars dets afgik	- - - -	77 - , 98 - , -	175

Patientstanden ved Aarhø

Slutning	- - - -	235 Mo., 243 Kv., ialt	478

Erkjendingsdagene Aarsal var:

Er Mændene - - - 90,316 eller i dagligt Gjennemsnit 247,44.

Er Kvindene - - - 92,655 - - - - - 253,85.

I Aar 182,971 eller i dagligt Gjennemsnit 501,29.

Højeste Patientbelægning naaedes for Mændenes Vedkommende 2den og 27de Januar (258), for Kvindenes 9de og 10de samt 12de-15de Januar (270); laveste Belægning for Mændenes Vedkommende 30de og 31de December (235), for Kvindenes 9de og 10de samt 14de og 15de December (238).

I Aars dets afsteds 42 Mænd og 62 Kvinder, samt 35 Mænd og 50 Kvinder fra Aarhus - Anstalten og 1 Distrikt.

Expectantelivstiden ^{for Kvinder} var ved Aars Udgangen 10,7 paa den mandlige. Gennemsnit 2.

Patient N° 46158, Fru Therese Elisabeth
Sørensen, blev indlagt i Dag.

15/2-1900

J. Hansen

Til
Overlegen.

The following has been used instead
 of the original. Founders of Central-
 ten Klouke is Tilandbrugt; til den nye
 Vandforsyning see de væsentligste Forskelde
 indførte. Og en gennemgribende indvinding
 Reparations-tilbude has foreset de uov-
 erende Beløgnings- og Drifts-Tilbud, idet
 der den ^{et i det Dal} ~~resten af~~ af stork has ved Løbet
 for Applikation, til Leds for, diemellen beg-
 ge Celler-Applikation inden Installation-
 nen af disse nye Central-Boeruing.

~~Appl. for~~ The New water 2-1/4
 feet Ansothlen in ^{1st} ~~the~~ Renewal.

A.

3

For de indlagte 127 Patienter var:
I Indlæggelsestiden.

Januar	6	Mand,	7	Frinder,	i alt	13
Februar	3	-	5	-	-	8
Marts	4	-	9	-	-	13
April	10	-	9	-	-	19
Maj	6	-	4	-	-	10
Juni	7	-	8	-	-	15
Juli	5	-	6	-	-	11
August	5	-	3	-	-	8
September	4	-	6	-	-	10
Oktober	3	-	2	-	-	5
November	"	-	3	-	-	3
December	2	-	10	-	-	12
I alt 55 Mand, 72 Frinder, i alt 127.						

II Hjemsted.

	Købstæder.			Land.			Tilsammen.		
	Md.	Fr.	Begge Stør.	Md.	Fr.	Begge Stør.	Md.	Fr.	Begge Stør.
Hjørring Amt	1	1	2	4	7	11	5	8	13
Thisted —	3	1	4	1	4	5	4	5	9
Aalborg —	2	4	6	4	10	14	6	14	20
Viborg —	"	2	2	8	3	11	8	5	13
Randers —	6	7	13	5	7	12	11	14	25
Aars-Strandby- Vejele —	13	14	27	7	11	18	20	25	45
Ringkøbing —	"	1	1	1	"	1	1	1	2
I alt for Jylland	25	30	55	30	42	72	55	72	127
Københavns Amt	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Sundby —	"	"	"	"	"	"	"	"	"
I alt. 25 30 55 30 42 72 55 72 127.									

III Alder ved Indtægelsen.

10 - 15 Aar	1 Mand,	"	Kvinder,	ialt	1
16 - 20 -	5 -	5 -	-	-	10
21 - 25 -	7 -	11 -	-	-	18
26 - 30 -	7 -	6 -	-	-	13
31 - 35 -	13 -	11 -	-	-	24
36 - 40 -	8 -	12 -	-	-	20
41 - 45 -	5 -	8 -	-	-	13
46 - 50 -	2 -	6 -	-	-	8
51 - 55 -	3 -	4 -	-	-	7
56 - 60 -	2 -	6 -	-	-	8
61 - 65 -	1 -	" -	-	-	1
66 - 71 -	1 -	3 -	-	-	4
Falt.	55 Mand, 72 Kvinder, ialt 127.				

IV Egteskabsforhold.

Ugifti	26	Mand	28	Kvinder,	ialt	54.
Gifti	24	-	31	-	-	55
Fraskille	4	-	2	-	-	6
I Enkestand.	1	-	11	-	-	12
Falt.	55 Mand, 72 Kvinder, ialt 127.					

V Stand og Stilling Mand.

Afgytmand	1
Arbejdsmand.	7
Fabrikant	2
Fisker	2
Gaardmand	2
Gaardmands Søn	3
2) Haandværksmester	2
4) Haandværksvend	5
1) Haandværkslærling	4
3) Haandværksmester, frv.	1
Handelsbetjent.	2
Husmand.	5
Husmands Søn	1
Alt ovenfor	37

Oppis 37.

Fudisder	1
Fambanassidant	1
Föbmand.	3
Kist	1
Lege.	1
Larn	1
Melaniter	1
Phannacüs	1
Pyriai	1
Shandkastrollor	1
Stidant	1
Sjunstikau	4
Tinghusfange.	1

Tals 55.

Frinder.

Abeydmands Bure	1
Abeydmands Hüstni	1
Arstanduitt	1
Avstörngus Bure	1
Bolesmands Dattus	1
Brentmandus Hüstni	1
Fabrikants Dattus	1
2) Fattigleumma	2
1) Fabrikabeydorus	1
Fiskus Hüstni	3
Fraskillu Kone	2
Frisers Dattus	1
2) Gaardijnes Bure	2
3) Gaardijnes Hüstni	7
1) Gaardijnes Dötte	4
6) Gaardvæltus mestes Hüstni.	5
2) Gaardvæltus mestes Bure	2
Gaardvæltusvænds Hüstni	2
1) Husjompri	1
3) Hüs holdustue	1
2) Hüs bestygerindt juv.	1
Hüsmands Dattus	1
Hüsmands Bure	2
Hüsmands Hüstni	3
Föbmands Dattus	1
Föbmands Bure	1

At Oppis 49.

Oversigt 49.

Höbmands Hustru	4
Levninger, fuv.	1
Levninger Hustru	1
Anticars Datter	1
Proprietaris Datter	1
Proprietaris Søn	1
Prests Hustru	1
Sagførers Hustru	2
3 Syerske, fuv.	1
2) Syerske	1
1) Skuffange	1
Tjuestykker	7
Vævstue	1

Falt 72.

VI Sygdommens Uairiges ved Indlæggelsen

Indt. 1 Maaned hos	6 Maaned,	16 Uger,	ialt	22
Fra 1-2 Maaned -	7	5	-	12
- 2-3 -	4	9	-	13
- 3-6 -	4	19	-	23
- 1/2-1 Aar	11	4	-	15
- 1-2 -	4	6	-	10
- 2-5 -	6	8	-	14
- 5-10 -	5	4	-	9
Over 10 -	4	1	-	5
Ubestemt	4	"	-	4
Ikke sindssyge	"	"	-	"
<u>Falt 55 Maaned,</u>				<u>72 Uger, ialt 127.</u>

VII Fiebegræd.

	Fiebegræd							På den sidste Aftagelse var følgende.								
	1 Gang	2 Gange	3 Gange	4 Gange	5 Gange	Ubestemt Aftagelse Gange	Falt	1-6 Maaned	1/2-1 Aar	1-2 Aar	2-3 Aar	5-10 Aar	10-20 Aar	Over 20 Aar	Ubestemt Tid	Falt.
Maaned.	11	3	1	"	"	"	15	4	1	3	3	2	2	"	"	15
Uger	15	6	"	"	"	"	21	3	2	2	7	3	4	"	"	21
Falt	26	9	1	"	"	"	36	7	3	5	10	5	6	"	"	36.

[Bemærk 36 indlagte alle de indlagte, men
 skulle det vises, at de tidligere have haft Anfald af
 Sindsyge. af disse - Mand og Kvinder - have
 tidligere været behandlet i Asiaten og en visse
 Grad, og som disse har Tidensind nullen des
 Udskrivning og den nye Indlæggelse vært følgende:

Mand	Kvinder	Ialt
1	1	2
2	2	4
3	3	6
5	5	10

VIII Sygdomsform ved Indlæggelsen.

Mani	19 Mand	18 Kvinder	Ialt 37
Melankoli	6 -	34 -	40
Finglulud	7 -	6 -	13
Sløvsind.	23 -	14 -	37
<u>Ialt</u>		<u>55 Mand</u>	<u>72 Kvinder</u>
		Ialt	127

Of disse led samtidigt af:

Progressiv Parasi	5 Mand	4 Kvinder	Ialt 9
Episodi.	1 -	3 -	4
<u>Ialt</u>		<u>6 Mand</u>	<u>3 Kvinder</u>
		Ialt	9

I Aars ligs indlagdes 2 Mand og 2 Kvinder paa
 Justitsministeriets Orde til Observation.

IX Anbringelse for Indtællelsen.

Hjerner	26	Mænd,	41	Kvinder,	ialt 67
Erindringskraften	21	-	27	-	48
Andre Sindssyggeanstaltens	"	-	1	-	1
Fattiggælds og Arbejdsanstaltens	4	-	1	-	5
Asyler	3	-	1	-	4
Straffeanstaltens	1	-	1	-	2
Ialt	55	Mænd,	72	Kvinder,	ialt 127.

X Casus, som i væsentlig Grad have medvirket til Sygdommens Udvikling.

	Mnd.	Kv.	Ialt.
Sindssyg. i direkte gradlig Linie.	9	13	22
Sindssyg. u. Nærheden i Major Sidelin	7	5	12
Mitfødt psykisk Abnormitet	1	2	3
Epilepsi	2	3	5
Contusio capitis	1	1	2
Inte	8	1	9
Misbrug af Rusp	1	"	1
Syfilis	8	1	9
Stranguktion	"	1	1
Pæuperium	"	5	5
Klimakterium	"	5	5
Surilitet.	"	1	1
Religiøse Anfælgelse	"	2	2
Mykkelig Fæmtilsmord	1	5	6
Sorg over Sygdom og Dødsfald	"	4	4
Chromisme Detjyminisge	1	3	4
Dødsstræk.	1	"	1
Wimsus Diatiese	1	"	1
Kræmte Fødselsforstyrrelser	1	"	1
Tuberculose	1	3	4
Chorea	1	"	1
Typhus	1	1	2
Psykisk Smerte	"	1	1
Hysteri.	"	2	2
Acut hængaffetion	"	1	1
Drivomulter	"	1	1
Influenza	"	1	1
Acut	"	1	1
Nyrelidelse	"	1	1
Fængselstid	"	1	1
Fraktur af bryst	"	1	1
Fraktur af armen	1	"	1
Ialt	8	4	12

B

5

For samtlige Behandledes, Udbønnede:

VI Beskæftigelse.

	Mænd	Kvinder	Bege Køn.
I dagligt Gennemsnit behandlede	247.44	253.85	501.29
Deraf ubeskæftigede:			
paa Grund af Sindstilstanden:	73.76 = 29.80%	80.48 = 31.70%	154.24 = 30.77%
paa Grund af Sygdom:	6.67 = 2.70%	6.44 = 2.54%	13.11 = 2.61%
Falt ubeskæftigede Patienter:	80.43 = 32.50%	86.92 = 34.24%	167.35 = 33.38%
Falt beskæftigede Patienter:	167.01 = 67.50%	166.93 = 65.76%	333.94 = 66.62%
I alt behandlede Patienter:	247.44	253.85	501.29

XII Sygdeliste.

6

	Tilraamend.														
	Januar	Februar	Marts	April	May	Juni	Juli	August	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.			
<i>Abcessus retropharyngealis</i>	1											1	1	1	2
<i>Adeuitis calli</i>		1											1		1
<i>Amblystis</i>			1											1	1
<i>Angina simplex</i>				1		2					1	3	2	5	7
<i>Anthrax nichel</i>	1												1		1
<i>Bronchitis</i>		1	1		2				1	1			3	3	6
<i>Bronchopneumonia</i>	1							1	1				3		3
<i>Cancer ventriculi</i>		1												1	1
<i>Catarctus intestinalis</i>	1	3	1		3	6							3	11	14
<i>Catarctus ventriculi</i>	1	1					1			1	3		4	3	7
<i>Cystitis</i>						1								1	1
<i>Decubitus gangraenosus</i>											1			1	1
<i>Dartosis pedis</i>			1				2						1	2	3
<i>Eczema serati</i>	1												1		1
<i>Emollitio cerebri</i>		1					1						2		2
<i>Erysipelas</i>			2					1	2		1		1	5	6
<i>Fractura acromioclaviculae</i>									1					1	1
" <i>claviculae</i>				1									1		1
" <i>collis femoris</i>						1			1					2	2
" <i>costarum</i>										1			1		1
" <i>malleolarum</i>		1											1		1
<i>Febis rheumatica</i>						1							1		1
<i>Flegmone acromioclaviculae</i>			1										1		1
" <i>genae</i>			1										1		1
" <i>genus</i>							1				2		3		3
" <i>pedis</i>		1			1				1				1	2	3
<i>Furis pulmonum</i>	1	1	1											3	3
<i>Gonorrhoea acuta</i>								1					1		1
<i>Hemia inguinalis oedem.</i>	1		1										1	1	2
<i>Hypodermis pedum</i>	1				1								1	1	2
<i>Influentia</i>	1	5	9	2									10	7	17
<i>Lixatio humeri</i>									1				1		1
<i>Metrostomaxia</i>						1				1				2	2
<i>Myocarditis</i>	1		1										1	1	2
<i>Nyctidemia</i>										1				1	1
<i>Pachymeningitis chron.</i>	1												1		1
<i>Parotitis Parotitis</i>							2						2		2
<i>Partus puerilenta</i>										1				1	1
<i>Peritonitis puerilenta</i>											1		1		1
<i>Pneumonia Crocypora</i>		2		2					1				2	3	5
<i>Prolapsus uteri</i>			1											1	1
<i>Prostatitis acuta</i>									1				1		1
<i>Scalutina</i>						1			1		1		2	1	3
<i>Scorbütis</i>									1	1			1	1	2

Tilraamend 12 15 18 10 3 6 7 13 3 13 8 12 58 62 120

	Januar	Februarius	Martius	April	May	Junii	Julii	August	September	October	November	December	Tilraumen		
	12	15	18	16	9	6	7	13	9	13	8	12	58	62	120
Ulcus cruris									1		1			2	2
Ulcus pedis	1		1											2	2
Unguis incarnatus						1		1						1	2
Urticaria			1											1	1
Varices inflammatae			1								1			1	2
Villositas cutis brachii	1													1	1
" Capitis									1		1			2	2
" digitorum									1					1	1
Pleura et Cyauris pedum	2	4	1		1	1								2	9
Tilraumen	16	19	22	16	4	8	7	14	6	13	11	12	66	76	142

större
 Af Operationer & dvi Aarbo Løb udført
 1 osteoplastisk Trepanation af Kraniet
 1 radical Hemiectomi p. Hernia ingu. incarcerata
 1 Nidktransplantation ved Ulcus cruris
 1 Autograft af Nervus t. ved Fractura claviculae
~~fuldstændig Fjernelse af Tumor i bl. af Flegmoner.~~

XVIII Dødsarsager

	Head	Krinder	Felt	
Abcessus retrofaryngealis et retrooesophagealis		1	1	retrofaryngealis et retrooesophagealis
Bronchopneumonia	1	1	2	
Cancer pylori		1	1	
" et duodeni		1	1	
Decubitus gangrenosus		2	2	
Dementia paralytica	2	2	4	
Epilepsia	2		2	
Fractura calli femoris	1		1	
" crani et haemorrhagia cerebri	1		1	
Gangraena pedis		1	1	
" pulmonum	1		1	
Haemorrhagia cerebelli		1	1	
Infarctus arteriae pulmon.		1	1	17 22 39
Influenza		1	1	
Morbis cordis		2	2	
Peritonitis ex ulceratione intestini	1		1	
Pneumonia crouposa	4	4	8	
Stricture valvulae Bauhinii		1	1	
Suspensio	1		1	
Syphilis tertia		1	1	
Tuberculosis pulmonum	2	2	4	
Ulcus perforans duodeni	1		1	
Falt	17	22	39	

Overlægen.

Arbejdet har ved
 hjemløst af en Skolelærers - Epi-
 demie, som har strakt sig over hele
 den vidste Halvdelen af Aars.

I Juni måned viste en syg-
 instaf navnlig betændt sig lidende
 af en mistænkelig Afledning. Han
 var overført fra Aarhus Kommun-
 ehospital, hvor man ~~indtænkte~~ ~~man~~
~~to det~~ ~~indtænkte~~ ~~en~~ ~~overstaaende~~
 Skolelærer ikke havde iagttaget
 tegn til Skolelærers hos patienten,
 som hos Tilfælde af denne sygdom
 samtidig bemærkede i Epidemief-
 delingen.

$\frac{2}{7}$ optog den del første Tilfælde hos
 en Værstevær, hvor efter angives

3 and 7 ~~i Bygningen~~ 18/8 ^{Liden} and
Oprems - bry for Kiuds - ~~Spil~~.
Efter smittes Patienter indlagdes
for Antis - bygnings i Aarhus. Da
inden to af Vackerpersoner angrobes
af Sygdommen i Slutningen af Aug-
ust, fretoges en Udflugt af be-
de Vackerpersoner til et par Dage
i det smukke Jordstykke i Aarsnaa,
næstved Haa, idet de samtidig rej-
stes til Huset ved Vackerbygnin-
gen, som de formentlig indledte
for alle Landet og den gent-
lige Smittelse. D. 2/9 indflyttede
de formentlig til det smukke
og Huset i Glemmebygningen
efter fuldstændig Desinfektion af
Lokalene. En D. 19/9 fretoges

Journal - Visitation af alle Vacker-
personer i det ^{set} smukke
Lyst. Derind optogte i Okto-
ber Manden to nye Tilfælde, han-
kaldes her en Oprems - bry for
Kiuds - bry og her en Patient for
Mandviken, som endelig ind-
trådte Tilfælde her en kvindelig Pate-
nt i December. Ved Udflugt
en af smukke ^{i Midten af Feb.} ~~Smukke~~ ¹⁹⁰⁰
nye yderligere Tilfælde tilkomme.

Det smukke Antal Smit-
tepersoner - Tilfælde var 10. Til Fuld-
tændes - Familien her for ~~at~~ stork-
te Epidemien sig ellers.

Denne fuldstændig end af
sluttede Epidemien ved det meget store
Loven, idet der ikke her for Smittelsen

and the unmanageable Allegory till it
is like Potatoes and wintered Syg-
dommes or the ill minded filthy
Mansoul of an Deceptionssow. has
let command that Budget oil do
bliss with Penning till Afflypales
of Time Snow.

Der er i det forløbne Aar forefaldt et Leds-
word. En 35 aarig Arbejdsmand, som var led Dyrerør
og tillige var et sløvt, behandlet og en bygeafdeling,
som var oppegnende og en Lejlighed til i et ube-
vogtet Øjeblik at bange sig i en Vindmølle og
Anvender af et Lønnestykke.

Sindssygeanstalten ved Aarhus.

Overlægen.

XVIII

Efter

6.

Fr or afgaedis Udrømmend:

XIII Behandlingsresultater.

Helbredt.	26.	Mænd,	30	Kvinder,	ialt	56
Bredt	24	-	37	-	-	61
Multradede	10	-	9	-	-	19
Døde	17	-	22	-	-	39
I alt. 77 Mænd 98 Kvinder, ialt 175.						

XIV Sygdomsformer hos or helbredt.

Mæs	18	Mænd,	12	Kvinder,	ialt	30
Melanteri	8	-	18	-	-	26
Empetrem.	"	-	"	-	-	"
I alt. 26 Mænd, 30 Kvinder, ialt 56.						

XV Behandlingens Varighed for or helbredt.

Under 1 Maaned	1	Mænd,	1	Kvinder,	ialt	2
Fra 1-2 Maaned.	4	-	3	-	-	7
2-3 -	3	-	3	-	-	6
3-6 -	8	-	13	-	-	21
6-9 -	3	-	3	-	-	6
9-12. -	2	-	1	-	-	3
1-1½ Aar	1	-	1	-	-	2
1½-2½ -	"	-	2	-	-	2
2-2½ -	1	-	"	-	-	1
2½-5 -	"	-	1	-	-	1
5-10 -	1	-	"	-	-	1
Over 10 -	2	-	2	-	-	4
I alt 26 Mænd, 30 Kvinder, ialt 56.						

Spørgsmål

Maja Andersen

XVI De døds Alder

10-20 Aar	" Mand	Kvinder, ialt "
21-25 -	" -	1 - - 1
26-30 -	2 -	1 - - 3
31-35 -	1 -	2 - - 3
36-40 -	2 -	3 - - 5
41-45 -	4 -	3 - - 7
46-50 -	1 -	" - - 1
51-55 -	1 -	3 - - 4
56-60 -	2 -	2 - - 4
61-65 -	" -	3 - - 3
66-70	1 -	1 - - 2
71-75	1 -	1 - - 2
76-80	1 -	2 - - 3
81-85	" -	" - - "
86-90	" -	" - - "
91-95	" -	" - - "
96-100.	1 -	" - - 1

Ialt 17 Mand, 22 Kvinder, ialt 39.

XVII De døds Gjærd i Aarsalt

Mnd i Maaned	1 Mand	3 Kvinder, ialt 4
1-2 Maaned	" -	" - - "
2-3 -	" -	1 - - 1
3-6 -	" -	2 - - 2
6-9 -	" -	1 - - 1
9-12 -	" -	" - - "
1-2 Aar	5 -	2 - - 7
2-5 -	2 -	2 - - 4
5-10 -	6 -	4 - - 10
10-20 -	1 -	4 - - 5
20-30 -	2 -	2 - - 4
Over 30 -	" -	1 - - 1

17 Mand, 22 Kvinder, ialt 39

XIX Lebtionsfund.

39 Sektionen: 17 Mädd, 22 Kinder.

a. I Krauet.

	Mädd	Kinder	alt.
Accidua cerebri	4	5	9
Asymmetria cranii	1	1	2
Fractura cranii	1		1
Sclerosis cranii	1		1
Pachymeningitis ^{interna} adiposomatosa interna		4	4
Leptomeningitis chronica	4		4
Pachymeningitis chronica	1		1
Hematoma epi- et subduralis	1		1
Atrophia pit. uatri	1		1
Hypoplasia pit. uatri	1	2	3
Phlema meningium	4	1	5
Anducia cerebri	4	5	9
Atrophia cerebri	1		1
Encephalitis et perencephalitis chron.	3	2	5
Cystis apoplecticus cerebri.		1	1
Emollitio cerebri	1		1
Contusio cerebri	1		1
Echymosis cerebri		1	1
" pontis		1	1
Hæmorrhagia cerebri	1		1
Hæmorrhagia cerebelli		1	1
Phlema cerebri	2	1	3
Hydrocephalus chronicus int.	2	1	3
Ependymitis chronica granulosa	1	1	2
Endarteritis arteriar. cerebri	2	2	4
Otitis media purulenta	1	3	4
Otitis chronica media	1		1

b. I Prostet.

Pleuritis exsudativa	4	5	9
Pleuritis adhesiva	9	11	20
Tracheitis	4	3	7
Bronchitis catarrhalis	4	3	7
" fibrinosa	2	3	5
" purulenta	3	1	4
" foetida	1		1
Bronchopneumonia	6	8	14
Pneumonia crouposa	6	4	10
Tuberculosis pulmonum	4	4	8
Tuberculosis vesic. pulmonum (Pudicatio)	5	9	14
Atelektasis pulmonum		2	2
Empyema pulmonum	4	7	11
Hypostasis ^{asis} pulmonum	5	4	9

	Ad.	Kv.	Falt.
<i>Idema pleuronicum</i>	2	2	4
<i>Eccymoses subpleurales</i>	1		1
<i>Infarctus pleuronicum</i>		2	2
<i>Thrombosis Art. pulmonalis</i>		1	1
<i>Tuberculosis vetus gl. bronchialis</i>	1	2	3
<i>Synypsi pericardii</i>	2		2
<i>Hydropericardium</i>		1	1
<i>Pericarditis tuberculosa</i>	1		1
<i>Hypertrophia cordis</i>	3	3	6
<i>Dilatatio cordis</i>	5	6	11
<i>Degeneratio adiposa myocardii</i>	3	6	9
<i>Degeneratio fusca myocardii</i>	4	1	5
<i>Degeneratio paucelypnata myocardii</i>	4	9	13
<i>Anaemia cordis</i>		1	1
<i>Endocarditis chronica</i>		1	1
" <i>verrucosa</i>		3	3
<i>Endarteritis aorta</i>	5	8	13
<i>Anguitas aorta congenita</i>	1		1
<i>Endarteritis art. coronaria</i>	2	1	3

C. F. Abdomen.

<i>Peritonitis chron. fibrosa</i>	1	2	3
<i>Peritonitis septica peritonea</i>	1		1
<i>Cancer peritonei</i>		2	2
<i>Esophagitis fibrinosa</i>		1	1
<i>Hypertrophia ventriculi</i>	1	1	2
<i>Eccymoses ventriculi</i>	2		2
<i>Cataractus ventriculi</i>	2	5	7
<i>Ulcus ventriculi</i>		1	1
<i>Cicatricae ventriculi</i>		6	6
<i>Dilatatio ventriculi</i>		2	2
<i>Pleuris pylori</i>		2	2
<i>Cancer pylori</i>		2	2
<i>Hypertrophia intestini</i>	1	2	3
<i>Eccymoses intestini</i>	2		2
<i>Enteritis acuta</i>		5	5
" " <i>ulcerativa</i>	1	1	2
" <i>chronica</i>		2	2
<i>Ulcera tuberculosa intestini</i>	2		2
<i>Ulcus rotundum duodeni</i>	1		1
<i>Cancer duodeni</i>		1	1
<i>Stenosis valvulae Bauhini</i>		1	1
<i>Dilatatio et hypertrophia intestini</i>		1	1
<i>tenuis</i>		1	1
<i>Polypus coli</i>		1	1
<i>Tumor pediculus duodeni</i>		1	1
<i>Ascaris lumbricoides</i>	1		1

Hernia umbilicalis omentalis	1	1	
Angiomata Hepatis	1	1	
Defectus lobi sin. Hepatis	1	1	
Tulcus respiratorius Hepatis	1	1	2
Aneurysa Hepatis	1	1	2
Stasis Hepatis	9	8	17
Degeneratio parenchymatosa Hepatis	4	6	10
Degeneratio adiposa Hepatis	2	1	3
Atrophia Hepatis	1	1	2
Cirrhosis Hepatis	1	1	
Cicatrix Hepatis	1	1	
Tuberculom ^{is} miliaris Hepatis	1		1
Cancer Hepatis		2	2
Calculus vesicae felleae		2	2
Cancer vesicae felleae		1	1
Perihepatitis		1	1
Supp ^{uratio} Hepatis	1	1	2
Cancer pancreatis		1	1
Litu micenturiatum	1		1
Degeneratio parenchymatosa lienis	2	2	4
Hyperplasia lienis	2	3	5
Stasis lienis	3	2	5
Infarctus lienis		1	1
Triplepneumonia	1	2	3
ascites		2	2
Supp ^{uratio} renium	1		1
Aneurysa renium	1	3	4
Stasis renium	10	3	13
Degeneratio parenchymatosa renium	2	3	5
Nephritis acuta	1	1	2
Nephritis pyelocystica		1	1
Infarctus renis		1	1
Pyelitis ^{cystis renium} acuta	1	1	1
Urethritis Ureteritis	1	2	3
Cystitis acuta	2	4	6
Hypertrophia prostatae	1		1
Degeneratio cystica ovariorum		2	2
Papillomata ovarii	1	1	
Ooforitis	1	1	
Endometritis	1	1	
Metritis	2	2	
Fibroma uteri	4	4	
Polypus uteri	2	2	
Ruptura Encemeti	1	1	
Vaginitis	1	1	
Abcessus parametris	1	1	

d. Udenfr de stn Kariteber.

Stand Nr. + alt.

Secubitus

3 5 8

Ulcera syphilitica cutanea

1 1

Ulcera theca emuii syphilitica

1 1

Ulcus conusum capilitii

1 1

Fractura calli femoris

1 1 2

Gangraena pedis

1 1

Laryngitis

2 2 4

Ulcera tūrcūtra laryngis

2 1 3

Hypoplasia gl. Thyroidea

1 1

thyroidea

Ulcus suspensionis

1 1

Abcessus retropharyngealis

et retro-orofaryngealis

1 1

retro-pharyngealis

Kyphocalisis Kyphoscoliosis

2 2

7